

R.M. Mc Cheyne

DE AFVAL, ZIJN KENTEKENEN, OORZAKEN EN DE WIJZE OM ER VAN GENEZEN TE WORDEN

„De grauwigheid is op hem verspreid, en hij merkt het niet.” (Hoséa 7 : 9)

Deze woorden geven een toestand van geheime afval te kennen. Deze is misschien de gevaarlijkste van al.

Iste. Het gebeurt algemeen dat mensen oud en grijs worden zonder het zelf te bemerken. Velen willen niet weten dat zij oud worden. Zij zien niet graag dat zij verminderen, en de kentekenen van de ouderdom gaan ongemerkt aan hen voorbij. De tanden vallen een voor een uit, de hand begint te beven, de ledematen worden stijf, het oog wordt dof, grijze haren komen hier en daar te voorschijn, en wij zijn oud voordat wij het zelf weten. Zo is het met de afneming van de ziel in het geestelijke. Het is een plechtige en indrukwekkende waarheid, dat het leven Gods in de ziel aan verandering en afneming onderhevig is. Het kan niet geheel sterven. Wanneer God eenmaal geestelijk leven aan de ziel gegeven heeft, dan weet ik dat Hij het tot in eeuwigheid behouden zal. „De Heere zal het voor mij voleinden; laat niet varen de werken Uwer handen.” (Psalm 138 : 8). Maar evenwel is het aan verval onderhevig. Dit wordt ons bewezen door de Schrift. God zegt: „Ik had u toch geplant, een edele wijnstok, een geheel getrouw zaad: hoe bent u Mij dan veranderd in verbasterde ranken van een vreemde wijnstok?” (Jer. 2 : 21). „Bekeert u, gij afkerige kinderen! spreekt de Heere, want Ik heb u getrouwd.” (Jer. 3 : 14). „Mijn volk blijft hangen aan de afkering van Mij. (Hos. 11 : 7). „Maar Ik heb tegen u, dat ge uw eerste liefde hebt verlaten.” (Openb. 2 : 4).

Ach, mijn vrienden, dit is waar van ons. Ofschoon ik God dank dat Hij velen onder u tot de gemeente toebrengt die zalig wordt ofschoon sommigen van u van kracht tot kracht gaan, van hoevelen kan het gezegd worden: „De grauwigheid is op hem verspreid en hij weet het niet.” Hoevelen hebben hun smaak voor Gods huis verloren! Het is niet met u als in verleden tijden. De donderdagavond wordt niet meer zoals vroeger op prijs gesteld, de bijzondere bidstonden worden zelden of ooit meer bezocht, het gezelschap van de wereld wordt meer opgezocht, het gezelschap van Christus minder geacht. Is er

niet minder ijver om anderen te bekeren, minder gebed, minder lof, minder mededeelzaamheid? Ach, broeders, wij samen zijn het bewijs, dat er niets erger is dan een geestelijke afval. Hoe was het u eenmaal ernst om Gods Woord te horen! U wilde geen gelegenheid laten voorbijgaan, hetzij in de week of des zondags. U hoorde toe alsof het uw leven gold. Uw lofliederen waren voller en ernstiger dan zij nu zijn. Hoe zorgvuldig was u in het bewaren van Gods Woord, het aan uzelf, aan uw kinderen en aan uw vrienden herhalende! Hoe vurig in uw gebeden! Ik vrees dat wij op vele van u harten moeten schrijven: „Ikabod” de heerlijkheid is weggenomen!

Een ander belangrijk bewijs is, dat deze afval altijd geheim en ongemerkt is. Het is gelijk de naderende ouderdom. „De grauwigheid verspreidt zich over hem, en hij merkt het niet.” Oude mensen merken nooit hoe de ouderdom langzaam vorderingen maakt. Over het algemeen denken zij niet graag dat zij oud worden. Zo is het ook met de afval van een gelovige ziel. Hij maakt geheime en stille vorderingen, het oog des geloofs wordt al doffer en doffer, de hand laat Jezus los, de ziel verliest haar vermaak in het volbrachte werk van Immanuël. En toch weet hij het niet. Zondige toegeevendheden komen in zijn ziel op. „De grauwigheid verspreidt zich over hem, en hij weet het niet.”

I. Laat ons enige kentekenen van verval opnoemen.

1. De bijbel verwaarloosd. Wanneer een ziel het eerst tot Christus gebracht wordt, dan heeft zij behagen in Gods Woord, zij hongert er naar „gelijk een pasgeboren kind.” Gelijk een kind een gedurig terugkomende honger naar de moedermelk heeft, zo heeft de ziel dit naar het Woord. Zij heeft een geestelijk begrip van het Woord. Alles schijnt aangenaam en gemakkelijk, alles getuigt van Jezus. De ziel verstaat de mening, vraagt ernstig aan leraars en aan anderen een uitlegging van moeilijke plaatsen. Zij wast. „Dat u meer en meer mag wassen.” Men gevoelt dat het een dagelijks voedsel voor de ziel is, het zwaard om de verleiding af te weren. Hoe geheel anders is het met een Christen gesteld, die in afval verkeert! Geen vermaak meer in Gods Woord. Het mag als plicht of als een lastige taak gelezen worden, hij scheidt er geen behagen in. Andere boeken worden boven de Bijbel verkozen. Er is geen toeneming in de kennis van het Woord, geen zelfaanwending, geen aanneming tot vreugde, geen herinnering aan het kapittel dat des morgens gelezen is, geen antwoord op de vraag des satans: „Alzo staat er geschreven,” en „Zo zegt de Heere.” ach, mijn vrienden, hoe is het goud zo dof geworden? „De grauwigheid verspreidt zich over hem, en hij merkt het niet.”

2. Het gebed verzuimd. „Zie, hij bidt,” was het eerste bewijs dat Paulus van de dood overgegaan was in het leven. De ziel verheugt zich in Gods nabijheid, gaat het voorhof binnen, werpt zich aan de voeten van Jezus en stort daar haar tranen en verzuchtingen voor Hem uit. De gelovige staat, evenals de Heere Jezus, vroeg in de morgenstond op, of wacht gedurende de nacht en roept in stilte de Heere aan. Voordat naar een gezelschap te gaan of een vriend te ontmoeten, of een voorstel te beantwoorden, baant zich zijn hart een weg tot de troon van de genade. Hij bidt zonder ophouden. Hij bidt om van zonden bevrijd te worden. Hij bidt voornamelijk tegen die zonden, waarmee hij het meeste te strijden heeft. Zijn gebeden voor anderen zijn vurig en onophoudelijk: „Het zij verre van mij dat ik tegen God zou zondigen en ophouden voor u te bidden.” Maar dit alles verandert. De ziel is van God verwijderd, er worden geen gebeden in gouden

vaten opgezonden, geen ingang in het voorhof, geen toenadering tot God. Er is geen vroeg opstaan meer noch geroep in de nacht, geen gebed voor bijzondere gelegenheden. Hij beantwoordt nu dikwijls een voorstel zonder de Heere om raad te vragen. Hij bidt nu weinig tegen de zonde. Hij durft niet voor een bepaalde zonde bidden, of slechts flauw en zonder een vast voornemen om die te verlooehen. Hij draagt nu zijn onbekeerde vrienden weinig aan de Heere op, hij bidt weinig voor de kerk, voor de Joden en voor de heidenen. O, dit is iets van „de grauwigheid.”

3. De weinige achting voor Christus. Wanneer wij de Heere voor het eerste leren kennen, dan is Christus alles in allen. Hij is de Fontein tegen de zonde, waarin wij gedurig onze zielen van zonde en onreinheid kunnen wassen. Onder zijn wit kleed kunnen wij gedurig onze zielen verbergen. Hij is de Rots, die levend water geeft, dat ons altijd bijblijft. Hij is een medelijdend Man en onze oudste Broeder, op Wie wij altijd steunen kunnen. Hij is onze Koning, aan wiens voeten ons hart gelegd wordt, dat Hij over hetzelfde voor altijd moge heersen. Wanneer wij afvallen, dan is het niet meer zo. Het geweten is schuldig, maar wij gaan niet veel naar de bron; er bestaat een geheime twijfeling en een onwil om door Christus zalig te worden. Men wil niet graag schuilen in de gerechtigheid zonder werken. Wij drinken geen water uit de Rots, dezelve schijnt droog of wij ontwijken dezelve. Men steunt niet op Christus. Zijn tegenwoordigheid wordt noch bij dag, noch bij nacht ondervonden. Ach, dit is een treurig kenteken van „de grauwigheid.”

4. De zonde wordt niet gehaat. Wanneer wij de Heere voor het eerst leren kennen, hoe zien wij dan de zonde in? Wij hadden vreselijke ontdekkingen gedaan over de grootheid van de zonde. De last van de zonde, die Jezus tot in de hel toe vernederd had, kwam ons zwaar en bitter voor; wij konden dezelve niet verdragen; wij ontvloden de verleiding met ons gehele hart; wij waren sterk in de vreze des Heeren. „En zijn rieken zal zijn in de vreze des Heeren.” (Jes. 11 : 3). Gelijk die beesten die spoedig lont ruiken, zo ontdekt de nieuwe mens spoedig de nadering van de zonde en vliedt dezelve. Nu hebben wij weinig overtuiging van zonde. Een droog oog met de belijdenis, een halve belijdenis of in het geheel geen, geen tijd voor de belijdenis van zonden. Men vreest de verleiding niet veel meer, de ziel wordt altijd moediger om de zonde te dienen.

5. De weinige achting voor Christenen. Eenmaal hadden wij allen, die de Heere liefhadden, ook lief, wij vonden onze vreugde in hen. De getuigenis, die Christus van een ware discipel gaf, was op ons toepasselijk. „Hieraan zullen zij allen bekennen dat gij Mijn discipelen bent, zo gij liefde hebt onder elkander.” (Joh. 13 : 35). Wij hadden alles met hen gemeen, zodat aan geen van hun iets kon ontbreken; wij vermaanden elkander dagelijks, gelijk men ijzer met ijzer scherpt; wij wilden geen zonde in onze broeder dulden; wij spraken met zoveel liefde, oprechtheid en nederigheid, dat zij niet konden beledigd worden. Nu zien wij hen koud aan; wij zijn niet meer zo goede vrienden met hen uit vrees dat zij onze schuld zouden bemerken. Wij hebben niet meer zoveel achting voor de heiligen als vroeger, wij hebben onszelf benadeeld en wij zijn anders geworden. Wij vermanen elkander niet dagelijks; wanneer zij ons berispen, dan worden wij boos; wij vermanen niet met liefde maar met bitterheid, of wij spreken kwaad achter hun rug.

6. De goddeloze wordt niet gewaarschuwd. Eenmaal weenden wij over hen in stilte,

baden God nacht en dag voor hun bekering, hadden een afschuw van hun wegen. „Ik haat het doen van de afvalligen; het zal mij niet aankleven.” (Psalm 101: 3). Nu zijn onze ingewanden niet ontroerd over hen; er wordt weinig gebeden voor hun bekering; ja zelfs lachen wij over hun verkeerde wegen. Indien wij geen deel nemen aan hun zonde, zo vermanen wij hen toch niet.

II. *Laat ons de oorzaken van afval onderzoeken.*

1. Een lust die ingewilligd wordt. Zo was het met Israël: „Zij bedrijven allen samen overspel, zij zijn gelijk een bakoven die heet gemaakt is van de bakker.” (Hos. 7 : 4). Dit was de oorzaak van de afval van Israël. Zo zal het ook zijn met u en met mij. Wanneer een dorst naar geld, een zinnelijke begeerlijkheid, een dorst naar eer en genoeg en ingewilligd wordt en de overhand krijgt, dan zal de gehele ziel dor worden. Voor een tijd zult u deze bestrijden, vervolgens wordt uw tegenstand zwakker, u verontschuldigt uzelf, u verbergt uzelf ervoor en toch onderwerpt ge u aan haar macht. Dit maakt uw geweten schuldig, het ontnemt ge uw smaak in de Bijbel, maakt u afkerig van de troon van de genade. Dit maakt dat de Heiland weinig geprezen, de zonde weinig gehaat, de Christenen veracht en de goddeloze niet beklagd wordt. O mijn broeders, wij moeten of al de zonde haten, of wij zullen afgevallen dorre bladeren zijn. Aan een begeerlijkheid toe te geven is alsof u een slang in uw boezem aankweekt.

2. Werelds gezelschap. „Efraïm verwacht zich met de volken.” (Hos. 7 : 8). Dit was het bijzonder karakter van de Joden. „Het volk zal alleen wonen en zal niet onder de natiën gerekend worden;” maar als zij zich mengden onder de volken, dan verspreidde de grauwigheid zich over hen. Zo is het met de Christenen, zij zijn een bijzonder volk. Jezus zei van hen: „Zij zijn niet van de wereld, gelijk als Ik van de wereld niet ben.” Wij zijn zo geheel van de wereld afgescheiden als Christus was; Zijn bloed is op ons en de Heilige Geest in ons; wij hebben bijzondere vreugden en bijzondere smarten; wij zijn een biddend volk, een lovend volk. Maar op het ogenblik dat wij ons met de goddelozen vermengen, dan verspreidt de grauwigheid zich over ons, onze zielen verdorren.

Versta mij goed. Indien God u geplaatst heeft in een goddeloze kring, waar Hij niet gediend wordt, waar men Zijn heilige naam ijdel gebruikt, daar Zijn Woord niet gelezen wordt, en u niets dan goddeloze taal hoort, wees dan niet mismoedig. Dit is uw bijzondere beproeving. En God, die weet welke last u dragen kunt, zal u op Zijn tijd verhoren. Maar indien u een plaats opzoekt alwaar God niet is, indien ge u vrienden uitkiest die God niet vrezen, indien ge u in de wereldse kringen begeeft, alwaar de Bijbel een boek is, waarmede men lacht, en Gods dienaren dronkaards zijn, dan zal en moet uw ziel dor worden.

Gij sluit u op in uw kamer en opent uw Bijbel. Maar Zijn heilige en reine woorden zijn niet zoet voor uw gehemelte. U buigt uw knieën en vouwt de handen. Maar het gebed is een last, u hebt geen geestelijke behoeften. U noemt de naam van Christus, maar Hij is u niet liefelijk. De zonde heeft haar schrik voor u verloren. Ware Christenen schijnen u nu te nauwgezet toe. Helaas! het is niet met u als vroeger. De kroon is van uw hoofd gevallen. Wee u, want gij hebt gezondigd!

III. *Er bestaat een geneesmiddel.*

1. U kunt genezen worden. „O Efraïm, gij hebt u bedorven, maar in Mij is uw hulp. U hebt geofferd met de hoeren; nu dan bekeer u tot Mij, zegt de Heere.” (Hos. 13 : 9). Satan wil u verleiden, door te zeggen: ‘daar is geen hoop, nee, want gij hebt de vreemden liefgehad’. Maar dit is een leugen. Bedenkt dat er in Christus hoop is.

2. Zoekt naar de oorzaak van uw afval. Uw hart zal onwillig zijn om dit te onderzoeken, maar u moet het doen. Indien ge u op een zinkend schip bevindt, dan is het eerste wat u te doen hebt het lek te onderzoeken; zo moet ook u het lek in uw ziel vinden. Is het een afgod? Werp hem weg. Ga uw gedachten na totdat u hem gevonden hebt. Is het een lust waaraan u toegeeft? wijs dezelve aan. Is het werelds gezelschap? onttrek er u aan. Zeg: ‘dit is de Achan in mijn hart, dit is de rustverstoorder’.

3. Zoek er vergeving voor. Draag die zonde op aan de bok der verzoening, doop ze in de Fontein, die voor de zonde geopend is. Jezus roept: „Keer weer tot Mij, want Ik heb u verlost.”

Versla de rustverstoorder. Doe met hem gelijk zij met Achan deden. Zoek de inwoning van de Heilige Geest om de verstoorder te verslaan, dat hij niet meer moge opstaan. O mijn vrienden! Indien wij zo wilden handelen, dan zou de afval ons goed gedaan hebben en wij zouden met eer uit de klauwen van de leeuw komen. Ontwaakt, ontwaakt, mijn vrienden! De hel is nog even verschrikkelijk, Christus nog altijd vrijwillig om ons aan te nemen, uw zielen nog even kostbaar, de eeuwigheid nadert meer en meer. O, hoe dwaas om terug te blijven, in plaats van, gelijk Kaleb, de Heere volkomen te volgen! „Zijt standvastig, onbewegelijk, altijd overvloedig zijnde in het werk des Heeren, als die weet dat uw arbeid niet ijdel is in den Heere.” (1 Kor. 15 : 58).